

УДК 336.64

## ІНФЛЯЦІЯ В УКРАЇНІ: ОСОБЛИВОСТІ ТА ВПЛИВ НА ФІНАНСОВУ СИСТЕМУ

О. Коваленко

*Львівський національний університет імені Івана Франка*

Інфляція є інструментом стихійного перерозподілу фінансових ресурсів між різними секторами економіки та групами населення, що має суттєвий, у більшості негативний вплив на стан фінансової системи та економіки країни загалом.

*Ключові слова:* інфляція, дефляція, таргетування інфляції, фінансова система, фінансові ресурси.

Кризові явища, що тривалий час простежувалися в Україні, протягом 2008 року суттєво наростали. Держкомстат звітує про найвище зростання інфляції починаючи з 2001 року. Відчутне зростання цін є характерним симптомом фінансової кризи, яка зачіпає практично усіх суб'єктів фінансової системи. Намітився спад виробництва, недоотримує доходи бюджетна система, падає купівельна спроможність населення.

З виникненням товарного господарства, появою грошей та товарно-грошових відносин, таке явище як інфляція, стає “надбанням” людства, своєрідною хворобою економіки окремих країн та регіонів, а в сучасних умовах, з розвитком глобалізаційних процесів, набуває ознак епідемії, що надзвичайно швидко розповсюджується майже по всьому світу.

Людство практично змиралося з її наявністю. Вона, в сучасному розумінні багатьох економістів цілком допустима, якщо її величина незначна. Це, очевидно, пов'язано з тим, що в її основі можна побачити як об'єктивні так і суб'єктивні чинники.

Щодо соціально-економічних наслідків інфляції, то вони змушують економістів, як теоретиків так і практиків, знову і знову повертатися до вивчення природи цього надзвичайно складного соціально-економічного явища, вести пошуки шляхів її подолання. Судячи з успіхів подолання інфляції, як в Україні так і в усьому світі, можна сказати, що робота іще не завершена. Особливо гострою стає проблема інфляції у кризові періоди. При цьому немає значення якою буде криза, що пов'язана з перевиробництвом, чи недовиробництвом, як це має місце в Україні, валютно-фінансова чи кредитна криза, що виникла у США у 2007 році, оскільки усі вони викликають перерозподільчі процеси у сфері фінансів, інструментом яких виступає інфляція. Вона є своєрідною захисною реакцією економіки та суспільства в цілому на незадовільну її організацію. Її механізм дозволяє перекидати відповідальність за порушення економічних законів, принципів, правил ведення бізнесу на якомога ширше коло суб'єктів фінансової системи. Таким чином для одних інфляція – це стихійне лихо у галузі фінансів, а для інших своєрідне благо. Вона фігурує у різного роду розрахунках, фінансових планах, бюджетах та кошторисах. Але поскільки у кризові періоди інфляція суттєво зростає, це спонукає уряди до більш рішучих заходів по її подоланню, оскільки вона викликає руйнівні наслідки для економіки.

Питанням інфляції та її впливу на стан фінансів присвячували свої праці провідні українські фінансисти, зокрема В. Андрущенко, О. Василик, С. Ковальчук, О. Кириленко, В. Опарін, О. Романенко, В. Федосов, С. Юрій та ін. Проте розвиток фінансової системи держави, зміни що відбуваються у суспільстві, вимагають подальших наукових пошуків у даному напрямі досліджень.

Як соціально-економічне явище, інфляція виникла у XVI ст. і на той час вона мала локальний, обмежений характер. Лише з розвитком ринкової економіки та інтеграційними процесами вона набуває постійного характеру. У сучасному світі напевно немає країни, яка б тією чи іншою мірою не зазнала інфляції.

Під інфляцією розуміють зростання загального рівня цін у країні впродовж певного періоду часу, що супроводжується знеціненням національної грошової одиниці [1, с. 281]. Таке зростання пов'язане з перевищенням кількості грошей в обігу порівняно з сумою товарних цін. При цьому ціни різних товарів та тарифи на послуги можуть зростати різними темпами, а саме підвищення не обов'язково торкається усіх товарів. Як відомо, у роки помірної інфляції, ціни на окремі товари можуть навіть знижуватися. Зростання цін також свідчить про знецінення грошової одиниці за яку можна придбати дедалі меншу кількість товарів. Отже інфляція – це не тільки зростання цін, але і знецінення грошей, що має місце внаслідок порушення грошового обігу та перевищення грошової маси над товарною масою.

Крім того, зростання цін не завжди є показником інфляції. Ціни можуть підвищуватися внаслідок покращення якості продукції, її оновлення або заміни. У такому разі має місце неінфляційне зростання цін.

В економічній літературі розрізняють окремі типи та види інфляції. Залежно від особливостей та причин зростання цін виділяють два типи інфляції – інфляцію попиту та інфляцію пропозиції. Інфляція попиту має місце, коли сукупний попит перевищує пропозицію. Зростання цін встановлює рівновагу між першим та другим, стримує надмірний, а у багатьох випадках цілком допустимий попит (наприклад, на товари першої необхідності), є сигналом для виробників про необхідність росту виробництва. Отже, суть інфляції попиту полягає в тому, що грошова маса переважає товарну масу.

Інфляцію, що виникає внаслідок зростання витрат пов'язаних з видобутком корисних копалин, постачанням більш дорогих матеріалів, енергоресурсів тощо називають інфляцією пропозиції або інфляцією витрат.

Збільшення витрат виробництва на одиницю продукції зменшує прибутки та можливості росту обсягу виробництва, який фірми можуть запропонувати за наявного рівня цін. У результаті зменшується пропозиція товарів, або підвищується рівень цін. У цьому випадку ціни підвищують витрати, а не попит, як це відбувалося у попередньому випадку.

Стосовно видів інфляції, то їх багатоманіття пов'язане з причинами виникнення та особливостями:

- за темпами зростання виділяють помірну, галопуючу та гіперінфляцію;
- за характером інфляційного процесу – відкрити та приховану;
- за ступенем збалансованості – збалансовану та незбалансовану;
- за характером очікування – очікувану та неочікувану;
- за характером поширення – локальну та світову.

Не вдаючись до характеристики та аналізу окремих видів можна сказати, що всі вони мають місце в українських реаліях.

Інфляцію також поділяють на класичну та сучасну. Класична інфляція спостерігалася в минулому – від часу її виникнення із запровадженням грошей аж до середини 30-х років ХХ ст. Характерною рисою класичної інфляції було те, що вона мала епізодичний характер – тривала кілька років і переходила у дефляцію – зниження загального рівня цін.

Сучасна інфляція – це інфляція другої половини ХХ ст. Характерною ознакою сучасної інфляції є її хронічний характер. У другій половині ХХ ст. практично не спостерігалось дефляцій, а загальний рівень цін щорічно зростав в усіх без винятку країнах.

Економісти виділяють також інерційну інфляцію, під якою розуміють зростання цін із року в рік приблизно однаковими темпами.

Інфляція, особливо галопуюча та гіперінфляція, негативно позначається на всіх аспектах життя країни. Основними соціально-економічними наслідками інфляції є перерозподіл фінансових ресурсів між окремими секторами економіки, перерозподіл майна і доходів між різними групами населення, падіння рівня життя народу та зниження ефективності функціонування національної економіки в цілому.

Серед основних негативних проявів інфляції можна назвати:

- переповнення каналів грошового обігу паперовими грошима, що призводить до їх знецінення;
- підвищення цін на продукцію масового вжитку, що призводить до падіння купівельної спроможності національної грошової одиниці;

- загальне тривале нерівномірне зниження реальних доходів усіх верств населення, особливо осіб з відносно фіксованими номінальними доходами;
- знецінення грошових заощаджень населення;
- диференціація населення, перерозподіл національного доходу і національного багатства серед населення;
- диспропорційність суспільного відтворення, хаотичність виробництва, затримка реалізації товарів внаслідок скорочення платоспроможності населення;
- підрив грошової, фінансово-кредитної, податкової систем;
- стимулювання спекуляції, економічної злочинності, посилення тіньової економіки;
- дезорганізація господарських зв'язків, відродження натурального обміну;
- затримка інвестиційного процесу, стримування процесу нагромадження;
- неухильне підвищення курсів іноземних валют, послаблення зовнішньоекономічних позицій країни;
- спотворення економічної інформації, показників, особливо за умов прихованої інфляції;
- соціально-політичне напруження в суспільстві.

Економісти давно намагаються з'ясувати причини інфляції, щоб запропонувати ефективні методи боротьби з нею та її негативними соціально-економічними наслідками. У світовій економічній науці існує низка напрямів і шкіл, які неоднаково пояснюють причини інфляції. Складність та багатогранність інфляційних процесів поки що заважає дослідникам дійти до спільного висновку щодо причин інфляції, а тому існують різні підходи щодо антиінфляційних заходів.

Економісти XVIII–XIX ст. тлумачили інфляцію виключно як грошове явище. Однією з найстаріших концепцій інфляції є кількісна теорія грошей, основним постулатом якої є відоме твердження англійського філософа XVIII ст. Д. Г'юма про те, що будь-яка зміна кількості грошей в обігу веде до пропорційної зміни абсолютного рівня цін товарів і послуг.

Американський економіст Ірвінг Фішер у 1911 р. сформулював кількісне рівняння обміну:

$$MV=PY, \quad (1)$$

де  $M$  – кількість грошей в економіці;  $V$  – швидкість обігу грошей; [1, с. 287];  $P$  – рівень цін;  $Y$  – обсяг виробленої продукції.

З даного рівняння випливає, що за незмінної швидкості обігу грошей кількість грошей в економіці визначатиме рівень цін  $P$ , оскільки обсяг виробленої продукції  $Y$  визначають фактори виробництва. З цієї теорії випливає, що рівень інфляції в країні залежить від кількості грошей, яка перебуває в обігу. Прихильники кількісної теорії грошей стверджують, що центральний банк, який визначає пропозицію грошей, повністю контролює темп інфляції.

Англійський економіст Дж. Кейнс розвинув теорію інфляційного розриву, згідно якої інфляція виникає тоді, коли сукупні видатки перевищують обсяг національного продукту. Представники монетаризму доводять, що єдиною причиною інфляції є надмірний темп приросту грошової маси порівняно з темпами зростання ВВП.

Переважаюча більшість сучасних економістів розглядає інфляцію як багатофакторний процес, тобто причини інфляції різноманітні. Серед головних причин інфляції виділяють такі:

- зростання грошової маси вищими темпами порівняно із зростанням національного продукту;
- бюджетний дефіцит;
- надмірні військові видатки;
- монополізм та необгрунтовані пільги;
- дисбаланси у структурі національної економіки та ін.

Як відомо, важливу роль у цій сфері відіграє центральний банк, однією з функцій якого є забезпечення національної економіки необхідною кількістю грошей. Крім неї, центральний банк виконує ряд інших функцій, що нерідко потребує збільшення обсягу грошової маси. Наприклад, з метою запобігання економічного спаду, центральний банк проводить політику “дешевих грошей”, що збільшує кількість грошей в обігу і, відповідно, веде до інфляції. Бувають також випадки, коли центральний банк, намагаючись прискорити розвиток національної економіки або маючи якусь

іншу мету, невинуватено нарощує грошову масу, темпи зростання якої перевищують темпи зростання товарної маси. В результаті ціни починають реагувати у бік зростання. В цілому можна стверджувати: якщо центральний банк з економічних чи політичних причин швидко нарощує пропозицію грошей, то це неминуче викличе інфляцію попиту.

Часто причиною інфляції є покриття дефіциту державного бюджету. Швидкість розвитку інфляції значною мірою залежить від того, як покривається дефіцит бюджету – за рахунок грошової емісії, кредитних ресурсів чи підвищення податків. Фінансування дефіциту бюджету за допомогою додаткової емісії в Україні законодавчо заборонено. Фінансування дефіциту за рахунок внутрішніх та зовнішніх запозичень чи підвищення податків викликає значно слабші та відкладені у часі інфляційні імпульси.

Важливим чинником розвитку інфляції є монополізм та необґрунтовані пільги. Для збереження своїх переваг на ринку монополістичні утворення запроваджують високі ціни, обмежують розміри пропозиції, що вкрай негативно впливає на співвідношення попиту і пропозиції. Придушуючи конкуренцію, вони фактично сповільнюють реагування пропозиції на зростання попиту, що генерує інфляційні імпульси. Отже, монополія посилює інфляційні тенденції, а необґрунтовані пільги підсилюють такий монополізм.

Однією з причин хронічної інфляції другої половини ХХ ст. є структурні диспропорції в національній економіці. Непропорційний розвиток окремих галузей, висока залежність від експорту, або імпорту, або від першого і другого одночасно, як це має місце в Україні, значно знижують стійкість економіки до інфляції.

В епоху глобалізації зростає роль зовнішніх чинників інфляції. Наприклад, інфляція переноситься каналами світової торгівлі. Зростання цін на сировину та енергоносії стимулює розвиток інфляції витрат. Скорочення надходжень від зовнішньої торгівлі, від'ємне сальдо платіжного балансу країни також спричиняють інфляцію. Отже, в сучасній економіці інфляцію індукує ціла низка чинників, що викликають порушення закону грошового обігу, який передбачає оптимальну суму грошей, потрібних для забезпечення відтворювального процесу і визначаються за відповідною формулою [4, с. 85]:

$$M = PY/V$$

Зазначена формула може уточнюватися з урахуванням стану реалізації товарів, їх обсягів, проданих у кредит тощо. Порушення закону грошового обігу веде до негативних наслідків, стримує економічне зростання, що спостерігається в Україні протягом багатьох років, коли співвідношення між обсягами ВВП та доходами населення або продуктивністю праці та заробітною платою було істотно порушено.

Статистичні дані за 1995–2006 роки свідчать про порушення макроекономічних пропорцій (див. таблицю).

**Індекси основних соціально-економічних показників\*  
(відсотків до попереднього року)**

Показник	Роки							
	1995	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
ВВП:								
- у порівняльних цінах	87,8	105,9	109,2	105,2	109,6	112,1	102,7	107,1
- у розрахунку на одну особу	88,5	106,7	111,1	106,3	110,5	113,0	103,5	107,8
Доходи населення	526,3	131,2	122,7	117,1	116,5	127,2	139,1	125,7
Номінальна заробітна плата	514,2	129,6	135,2	121,0	122,8	127,5	136,7	129,2
Грошова маса (М3)		145	142	142	147	132	154	135

\* Статистичний щорічник України за 2006р. – К.: – Консультант. – 2007. – С. 26, 63.

Суттєве відставання показників ВВП від темпів росту доходів населення (у тому числі номінальної заробітної плати), від зростання грошової маси не може не порушувати вище згадані макроекономічні пропорції. Це є свідченням того, що протягом даного періоду у державі в

основному вирішувались завдання та проблеми тактичного характеру. Таким чином проблеми десятирічної давності необхідно вирішувати знову і знову. Фактично уряди України їх перекладали на своїх наступників.

За повідомленням Держкомстату України Індеси споживчих цін (ІСЦ) у грудні 2008 року становили 102,1%, з початку року – 122,3% відповідно.

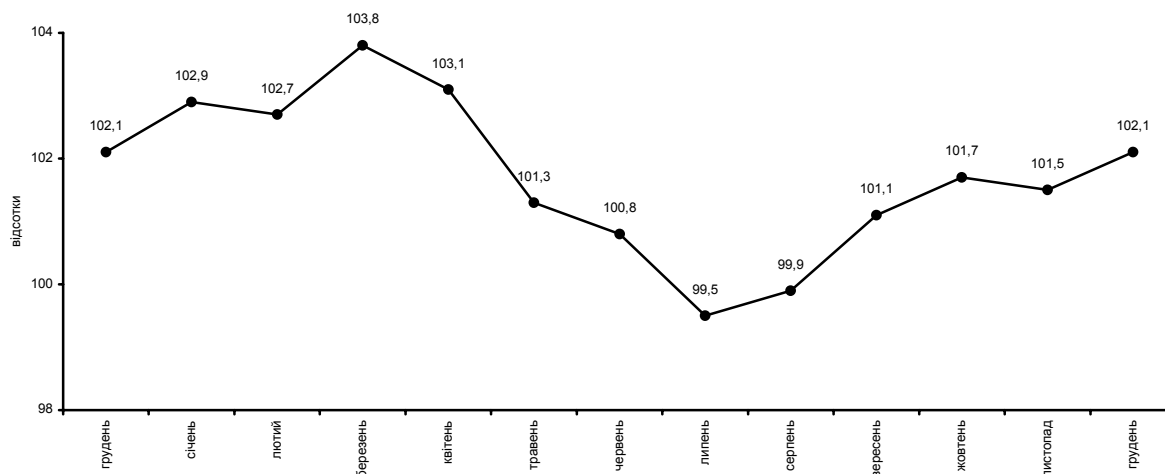


Рис. 1. ІСЦ у 2007–2008 роках (до попереднього місяця)  
(Складено за даними <http://www.ukrstat.gov.ua>)

Динаміка зміни цін протягом року свідчить про гостроту проблем, суперечливість процесів, що протікають в економіці та залежність від багатьох факторів впливу. Особливо це добре видно на зміні цін виробників промислової продукції, де різниця між максимум та мінімум становить 13,1 пункти.

Індеси цін виробників промислової продукції (ІЦВ) у грудні 2008 року становили 99,6%, а з початку року 123,0%.

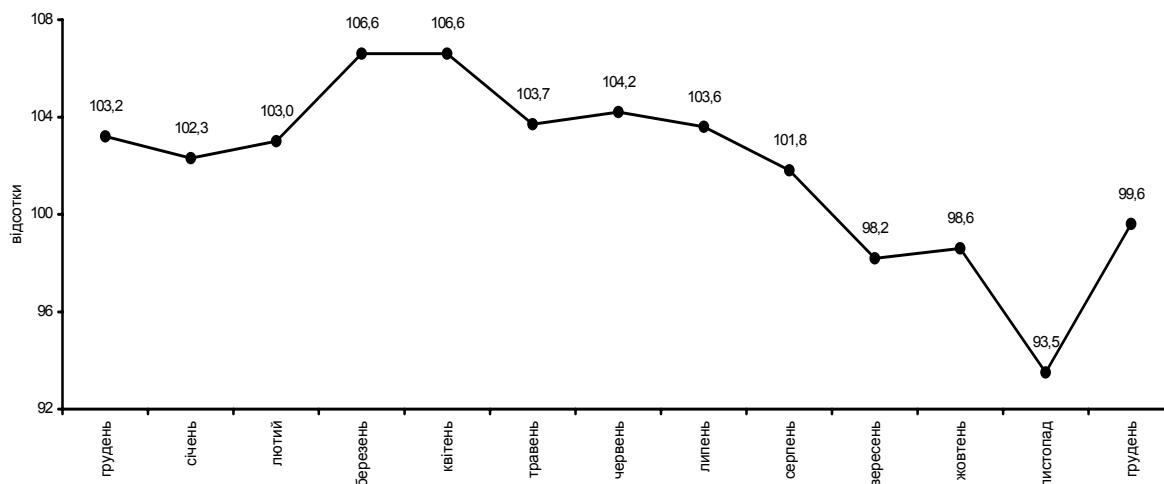


Рис. 2. ІЦВ у 2007–2008 роках (до попереднього місяця)  
(Складено за даними <http://www.ukrstat.gov.ua>)

Таким чином, з місяця в місяць, з року в рік за винятком 2002 року, інфляція на споживчому ринку поступово “з’їдає” заощадження населення.

За одинадцять останніх, більш помірних з погляду інфляції років (з 1 січня 1998 року по грудень 2008 року) інфляція складала 404,8%. [3, с. 4]. Отже, кошти не вкладені в економіку у середньому за 2,5 роки “згорають” у горнилі інфляції. Це також стає чинником, що суттєво активізує населення на

споживчому та кредитному ринках, отже підігрує інфляцію. Найбільш вражаючим було зростання цін у 1992 та особливо у 1993–1994 роках, коли інфляція, відповідно, становила 2100,10256 та 501%. Саме у цей період було започатковано руйнування фінансового нормування, розпочалося масове завищення цін, що також можна віднести до інфляційних чинників.

Якщо суб'єкти підприємництва, що мають стійкий ринок збуту можуть компенсувати втрати за рахунок підвищення цін, то усі інші суб'єкти, як виробничої так і невиробничої сфери, у своїй більшості, такої можливості не мають. Тому темпи інфляції у різних сегментах ринку є різними, що говорить про незбалансованість інфляції в Україні, яка у свою чергу викликає перерозподіл фінансових ресурсів між різними суб'єктами фінансової системи.

Розрахунки на основі статистичних даних про індекси цін за 2000–2006 роки свідчать про їх таку динаміку:

- індекс споживчих цін – 205,5%;
- індекс цін виробників промислової продукції – 186,1%;
- індекс цін реалізації продукції сільськогосподарськими підприємствами – 201,8%;
- індекс цін інвестицій в основний капітал – 230,9%;
- індекс цін на будівельно-монтажні роботи – 280,5%.

Таким чином найменше зростання цін, у даному часовому проміжку, спостерігалось у виробників промислової та сільськогосподарської продукції, що говорить про більш обґрунтоване ціноутворення, кращі можливості зниження затрат на виробництво та збут продукції, а також більшу підконтрольність з боку центральних та місцевих органів влади.

Щодо цін на споживчому ринку та цін на будівельно-монтажні роботи, то вони значно випереджають ціни виробників. Це стає можливим, так як основним споживачем, у більшості випадків, є населення, яке просто не має вибору, оскільки в Україні попит традиційно переважає пропозицію. Особливо це яскраво видно по цінах на житло, рівень яких завищено, мінімум, у двічі. Проте його дефіцит та відсутність альтернативи, спонукає населення до прийняття економічно невиважених рішень.

Пошуки шляхів подолання інфляції, як і вирішення інших проблем сьогодення, необхідно здійснювати на основі проведення теоретичних досліджень та узагальнень, визначення причин, що їх породжують. Поскілки інфляція – це багатофакторне економічне явище, її подолання вимагає запровадження комплексу заходів, які повинні враховувати усі її аспекти. При цьому їх реалізація повинна носити тривалий та системний характер. Одиничні та короткострокові заходи, як правило, успіху не приносять.

Оскільки в Україні часто міняються уряди, а разом із ними і програми діяльності, розраховувати на успіх у даній сфері дуже складно. Розв'язання, у пожежному порядку, найбільш гострих проблем сьогодення, безперечно сприяє пом'якшенню дії інфляційних чинників, проте не дозволяє їх подолати остаточно.

Серед переліку заходів, які реалізують центральні органи влади, можна виділити заходи, що направлені на подолання фінансової кризи в Україні.

Зокрема, Закон України “Про першочергові заходи щодо запобігання негативним наслідкам фінансової кризи та про внесення змін до деяких законодавчих актів в Україні” передбачає створення Стабілізаційного фонду, кошти якого будуть спрямовані на надання фінансової підтримки окремим сегментам ринку.

Згідно з Указом Президента “Про додаткові заходи щодо подолання фінансової кризи в Україні” пропонується запровадження механізмів захисту національного товаровиробника, тирчасове квотування імпорту окремих товарів, запровадження до стабілізації фінансово-економічної ситуації мораторію на підвищення цін суб'єктів природних монополій тощо.

Стосовно діяльності Національного банку України, то тут є доцільним запровадження таргетування інфляції, що має широке застосування у зарубіжній практиці. Воно було запроваджене багатьма країнами Заходу в середині 70-х років ХХ ст. під впливом монетаристських рекомендацій економістів Чиказької школи. Для того, щоб забезпечити нормальне функціонування грошово-кредитної сфери, центральний банк зобов'язаний боротись із інфляцією. Одним із найбільш сучасних та доволі ефективних методів такої боротьби є таргетування.

Таргетування (від англ. *target* – ціль) – встановлення цільових орієнтирів чи кількісних параметрів, що їх визначають і дотримуються у своїй політиці центральні банки. Зазвичай орієнтиром слугує тверда цифра допустимого приросту, в межах якої повинні утримуватися темпи приросту.

Одним із важливих чинників, що зумовлюють зростання популярності таргетування інфляції, стало зниження ефективності застосування таргетування грошової маси, оскільки зміна обсягу грошових агрегатів і макроекономічних показників не є повністю взаємозалежними, що, відповідно, не дає можливості забезпечити достатню успішність реалізації грошово-кредитної політики. Хоча таргетування грошової маси (грошових агрегатів) обмежує грошову емісію, а отже, служить засобом стримування інфляції, але, на жаль, воно не усуває причин інфляції, зокрема практики покриття бюджетних дефіцитів за рахунок емісії грошей.

Важливо зазначити, що таргетування інфляції повинно базуватись на систематичній оцінці майбутньої інфляції, а для її прогнозування потрібні надійні статистичні дані та економетричні моделі.

Виділяючи переваги від впровадження таргетування інфляції в Україні, в першу чергу необхідно звернути увагу на такі позитивні моменти як:

- зниження цін на імпортовані товари;
- розвиток фінансового ринку;
- зміцнення валютного курсу;
- стабілізацію фінансової системи;
- підвищення прозорості та ефективності функціонування ринку державних цінних паперів.

Дослідження теоретичних основ та особливостей інфляції в Україні дозволяє зробити наступні висновки:

1. Інфляція як складне соціально-економічне явище виступає інструментом стихійного перерозподілу фінансових ресурсів між різними галузями економіки та групами населення, що має суттєвий, та у своїй більшості негативний вплив на фінансову систему, та економіку в цілому.

2. В Україні інфляційні процеси мають свої особливості, тобто свої чинники та наслідки, серед яких у першу чергу можна виділити майже суцільний дефіцит товарів, що має хронічний характер, високі затрати виробництва при низькому рівні оплати праці та надзвичайно низький рівень продуктивності праці.

3. В залежності від особливостей виникнення та впливу інфляційних чинників, на економічні та соціальні процеси, їх можна об'єднати в декілька груп: об'єктивні та суб'єктивні; періодичні та постійні; внутрішні та зовнішні; особливі (специфічні) та загальні.

4. Розв'язання завдання зниження інфляції, а тим більше її подолання, можливе лише при комплексному підході, коли буде задіяно заходи адекватні чинникам, що її породжують.

5. Реалізація рекомендацій жодної з економічних шкіл, які реалізуються в Україні не дає обіцяних результатів, оскільки у своїй більшості суб'єкти фінансової системи та органи управління їх не дотримуються. Як відомо, в Україні інфляція зростає і при падінні заробітної плати, зростанні числа безробітних та обсягів виробництва окремих товарів, зокрема зернових, металу тощо.

6. Державна фінансова політика повинна охоплювати не лише пріоритетні напрями розвитку, які пов'язані з інноваціями та інвестиціями, що безумовно важливо, але і галузі та виробництва, які в силу об'єктивних та суб'єктивних чинників є генераторами інфляції. Здійснення постійного моніторингу та контроль за цінами, що намагається здійснювати Уряд України, має позитивні наслідки по їх стримуванню, оскільки впливає на суб'єктивні чинники їх зростання, проте вирішити проблеми об'єктивного характеру не в змозі.

У зв'язку з цим є необхідною розробка багаторічної програми направленої на зростання обсягів виробництва таких галузей як сільське господарство, переробна промисловість та житлове будівництво. Саме ці галузі, а також комунальне господарство знаходяться найближче до споживача, покликані задовільняти його первинні потреби.

Крім того, важливо приділяти особливу увагу галузям, які поставляють на ринок сировину та енергетичні ресурси. Як перша так і друга група галузей є монополістами. Від їх послуг практично не можуть відмовитись як населення, так і економіка загалом.

Інфляційні процеси, що тут постійно зароджуються, у багатьох випадках по об'єктивних причинах, повинні стримуватися державою за рахунок її фінансових ресурсів та інших важелів впливу, щоб не допускати лавиноподібного зростання інфляції по всій економіці.

1. Економічна теорія: макро- і мікроекономіка. Навч. посіб. / За ред. Зіновія Ватаманюка та Степана Панчишина. – К: “Альтернативи”, 2001. – 606 с.
2. Закон України “Про першочергові заходи щодо запобігання негативним наслідкам фінансової кризи та про внесення змін до деяких законодавчих актів України” від 31 жовтня 2008 року № 639-VI.
3. Індекс інфляції. Держкомстат України // Урядовий кур’єр. – 2009. – С. 4.–9 січ.
4. *Полозенко Д.В.* Про гроші, інфляцію та фінанси у трансформаційній економіці // Фінанси України. 2008. – № 2. – С. 82–88.
5. Статистичний щорічник України за 2006 рік. – К.: Консультант, 2007. – 551 с.
6. Указ Президента України “Про додаткові заходи щодо подолання фінансової кризи в Україні” від 17 листопада 2008 року № 1046/2008.
7. <http://www.ukrstat.gov.ua>.

## **INFLATION IN UKRAINE: PARTICULAR FEATURES AND IT’S INFLUENCE ON THE FINANCIAL SYSTEM**

**O. Kovalenko**

*Ivan Franko National University of Lviv*

This article represent inflation, as the instrument of the spontaneous reallocation of the financial resources among the different sectors of the economic. It has considerable, in most cases negative, influence on the state of the financial system and on the whole economic of the country.

*Key words:* inflation, deflation, financial system, financial resources.

## **ИНФЛЯЦИЯ В УКРАИНЕ: ОСОБЕННОСТИ И ВЛИЯНИЕ НА ФИНАНСОВУЮ СИСТЕМУ**

**А. Коваленко**

*Львовский национальный университет имени Ивана Франко*

Инфляция выступает инструментом стихийного перераспределения финансовых ресурсов между разными секторами экономики и группами населения, что имеет существенный, в большинстве негативное влияние на состояние финансовой системы и экономики страны в целом.

*Ключевые слова:* инфляция, дефляция, таргетования инфляции, финансовая система, финансовые ресурсы.